

Βρυξέλλες, 1 Ιουνίου 2026
(OR. en, it)

Διοργανικός φάκελος:
2023/0250(COD)

9646/26
ADD 1

CODEC 993
JAI 654
COPEN 197
DROIPEN 98
FREMP 187
SOC 288

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ περί τροποποίησης της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιου 2001/220/ΔΕΥ του Συμβουλίου (πρώτη ανάγνωση) — Έκδοση της νομοθετικής πράξης = Δηλώσεις

Η Ουγγαρία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Ουγγαρία αποδίδει θεμελιώδη σημασία στη σαφή κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών, όπως ορίζεται στις Συνθήκες. Η αρχή της δοτής αρμοδιότητας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ, παραμένει ο ακρογωνιαίος λίθος της έννομης τάξης της ΕΕ και πρέπει να γίνεται πλήρως σεβαστή τόσο σε νομοθετικές όσο και σε μη νομοθετικές πράξεις. Η Ουγγαρία υπογραμμίζει ότι για καμία διάταξη της παρούσας οδηγίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δημιουργεί προηγούμενο, επηρεάζοντας την κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ένωσης και των κρατών μελών της πέραν των όσων έχουν ανατεθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τις Συνθήκες, ούτε μπορεί να προδικάσει την αξιολόγηση του κατά πόσον η Ένωση έχει αρμοδιότητα να ενεργεί σε συγκεκριμένο τομέα. Η κατανομή αρμοδιοτήτων πρέπει πάντα να καθορίζεται αυστηρά βάσει των Συνθηκών. Τυχόν ερμηνεία της εν λόγω οδηγίας που υποδηλώνει επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης πέραν των όσων έχουν ανατεθεί από τα κράτη μέλη στις Συνθήκες, θα ήταν απαράδεκτη.

Υπενθυμίζουμε ότι η Ουγγαρία αναγνωρίζει και προάγει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σύμφωνα με τον Θεμελιώδη Νόμο της Ουγγαρίας και το πρωτογενές δίκαιο, τις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τις δεσμεύσεις και τις αρχές που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο. Η ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών κατοχυρώνεται στις Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως θεμελιώδης αξία και θεμελιώδες δικαίωμα. Επιπλέον, τα άρθρα 10 και 19 της ΣΕΕ, παράλληλα με το άρθρο 21 του Χάρτη, προσδιορίζουν, μεταξύ άλλων, το «φύλο» ως ειδικό λόγο διάκρισης, η οποία πρέπει να απαγορευθεί. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και την εθνική της νομοθεσία, η Ουγγαρία ερμηνεύει την έννοια του «φύλου» ως αναφορά στο βιολογικό φύλο στην εν λόγω οδηγία.

Η Ιταλία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Το θέμα της «κατάστασης και δικαιοπρακτικής ικανότητας των προσώπων» εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει κανονιστική αρμοδιότητα σε αυτόν τον τομέα (άρθρο 5 της ΣΕΕ). Επομένως, η έννοια του «φύλου» ενός προσώπου εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ιταλίας: η ΕΕ δεν δύναται ούτε να το καθορίσει ούτε να το ρυθμίσει. Η έννοια της «ταυτότητας φύλου», καθώς και το συναφές δικαίωμα ταυτότητας, θα ερμηνευθούν, ως εκ τούτου, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, το οποίο διακρίνει το φύλο με βάση το βιολογικό φύλο (ανδρικό ή γυναικείο).

Για τους ίδιους λόγους, ο όρος «διασταυρωτικές διακρίσεις» θα ερμηνευθεί, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ως «πολλαπλές διακρίσεις».

Η ιταλική νομοθεσία αναγνωρίζει τη δυνατότητα των γυναικών να έχουν πρόσβαση σε διακοπή της εγκυμοσύνης. Επομένως, το ζήτημα που τίθεται στην παρούσα δήλωση δεν αποτελεί «ουσιαστικό» ζήτημα, αλλά «διαδικαστικό». Το θέμα αυτό εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι η Ένωση δεν έχει αρμοδιότητα σε αυτόν τον τομέα και δεν υπάρχει νομική βάση για κάτι τέτοιο, η Ιταλία εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι έχει συμπεριληφθεί τέτοια αναφορά σε νομοθετική πράξη της Ένωσης.

Η Μάλτα ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Μάλτα επικροτεί όλες τις προσπάθειες που ενισχύουν περαιτέρω τα δικαιώματα των θυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό, η Μάλτα επικροτεί σε γενικές γραμμές τη συμβιβαστική δέσμη. Ωστόσο, η Μάλτα εμμένει στην αντίρρησή της όσον αφορά την αναφορά στην άμβλωση στις αιτιολογικές σκέψεις.

Η αναφορά στην άμβλωση υπονομεύει την εθνική αρμοδιότητα των κρατών μελών όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη και το αντίστοιχο εθνικό σύστημα υγειονομικής περίθαλψης, με την υπέρβαση αυτή να συνιστά παραβίαση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Επιπλέον, οι συννομοθέτες δεν έχουν συμφωνήσει σε λειτουργικές διατάξεις που να περιγράφουν λεπτομερώς ειδική μεταχείριση για τα θύματα σεξουαλικής βίας, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της άμβλωσης.

Οι αιτιολογικές σκέψεις έχουν ως σκοπό τη συνοπτική αιτιολόγηση των βασικών διατάξεων του διατακτικού¹. Ως εκ τούτου, η αναφορά στην αιτιολογική σκέψη αποσκοπεί στο να συμπληρώσει και να ενημερώσει την ερμηνεία της σχετικής διάταξης για πρόσβαση στα σεξουαλικά και αναπαραγωγικά δικαιώματα.

Στις αιτιολογικές σκέψεις, τα θεσμικά όργανα πρέπει να αποδείξουν ότι ενήργησαν εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, και ότι η δράση της Ένωσης δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων των Συνθηκών. Ως εκ τούτου, οι αιτιολογικές σκέψεις είναι καίριας σημασίας για το κύρος μιας πράξης. Αυτό έχει επανειλημμένως επιβεβαιωθεί από το ΔΕΕ. Επομένως, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη δεν πληροί το κριτήριο του άρθρου 296 ΣΛΕΕ.

Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει προηγούμενο, υποδηλώνοντας ότι τα κράτη μέλη θα υπόκεινται στην αξιολόγηση της Επιτροπής όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών εθνικών νομικών διατάξεων οι οποίες καθιστούν εκεί νομικά προσβάσιμο το δικαίωμα στην άμβλωση.

Ως εκ τούτου, η Μάλτα θα απόσχει παρά το γεγονός ότι απαλλάσσεται πλήρως από την υποχρέωση μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για τις αμβλώσεις δυνάμει του πρωτοκόλλου αριθ. 7 της πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Μάλτας².

Η Σλοβακία ζήτησε να καταχωριστεί η ακόλουθη δήλωση στα πρακτικά του Συμβουλίου

Η Σλοβακική Δημοκρατία λαμβάνει υπόψη το τελικό συμβιβαστικό κείμενο της οδηγίας περί τροποποίησης της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας.

Η Σλοβακική Δημοκρατία παραμένει πλήρως προσηλωμένη στην ενίσχυση των δικαιωμάτων, της υποστήριξης και της προστασίας θυμάτων της εγκληματικότητας και στην καταπολέμηση όλων των μορφών βίας και διακρίσεων. Στο πλαίσιο αυτό, η Σλοβακική Δημοκρατία επιθυμεί να υπενθυμίσει τη θέση της σχετικά με τη συμπερίληψη του όρου «ταυτότητα φύλου» στα άρθρα 22 και 23 της οδηγίας.

¹ 10η κατευθυντήρια γραμμή του κοινού πρακτικού οδηγού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των νομοθετικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

² http://data.europa.eu/eli/treaty/acc_2003/act_1/pro_7/sign

Το άρθρο 12 του Συντάγματος της Σλοβακικής Δημοκρατίας απαγορεύει τις διακρίσεις και εξασφαλίζει ίσα δικαιώματα για όλα τα πρόσωπα. Μολονότι είναι πλήρως προσηλωμένη στην προστασία όλων των θυμάτων χωρίς διακρίσεις, η Σλοβακική Δημοκρατία δεν θεωρεί αναγκαίο να διαχωριστεί ή να επισημανθεί χωριστά η έννοια της «ταυτότητας φύλου», δεδομένου ότι η προστασία που παρέχεται από την οδηγία ισχύει εξίσου για όλα τα θύματα.

Η Σλοβακική Δημοκρατία υπενθυμίζει επίσης ότι, σύμφωνα με το άρθρο 52α του Συντάγματος της Σλοβακικής Δημοκρατίας (συνταγματικός νόμος αριθ. 255/2025 Coll.), το σλοβακικό συνταγματικό πλαίσιο αναγνωρίζει το βιολογικώς καθορισμένο φύλο ενός άνδρα και μιας γυναίκας. Μετά τις συνταγματικές τροποποιήσεις που εγκρίθηκαν το 2025, η σλοβακική έννομη τάξη αναγνωρίζει την αντικειμενική βιολογική πραγματικότητα ως τον μοναδικό καθοριστικό παράγοντα για τον νομικό χαρακτηρισμό σε κρατικό επίπεδο. Η Σλοβακική Δημοκρατία υπενθυμίζει ότι η οδηγία δεν θεσπίζει αυτοτελή ορισμό της έννοιας αυτής βάσει του δικαίου της ΕΕ και ότι η εφαρμογή της παραμένει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η ερμηνεία και εφαρμογή του όρου «ταυτότητα φύλου» θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη και την εθνική νομοθεσία της Σλοβακικής Δημοκρατίας.

Επιπλέον, όσον αφορά την αιτιολογική σκέψη 13 και την αναφορά σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγειονομικής περίθαλψης, η Σλοβακική Δημοκρατία υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει γενική αρμοδιότητα στον τομέα της πολιτικής για την υγειονομική περίθαλψη. Σύμφωνα με το άρθρο 168 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ, η διαμόρφωση της πολιτικής στον τομέα της υγείας, καθώς και η οργάνωση και παροχή υγειονομικών υπηρεσιών και ιατρικής περίθαλψης παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών.

Ως εκ τούτου, η Σλοβακική Δημοκρατία αντιλαμβάνεται ότι οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας σέβονται πλήρως τις αρμοδιότητες των κρατών μελών και δεν συνεπάγονται νέες υποχρεώσεις πέραν εκείνων που προβλέπονται βάσει των Συνθηκών και των εθνικών συνταγματικών πλαισίων. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η Σλοβακική Δημοκρατία θα απόσχει από την ψηφοφορία, παραμένοντας προσηλωμένη στην προστασία των δικαιωμάτων των θυμάτων.